

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 6 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — V zvezi s pošiljanjem uredništvu listov, nepravilno pisane se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Uredništvo in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik: konsorcijsko društvo "Edinost". — Tisk: tiskarna "Edinost", vpisane zadruge s sedežem pri sodišču v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
Za tri mesece 6.—
Za en mesec 2.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 2.00
za pol leta 1.00

EDINOST

Posamezne številke "Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašiti se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglašitve trgovcev in obrtnikov mm po 10 vln. Osmernice, zahvale, poslanice, oglašitve denarnih zavodov mm po 20 vln. Oglašitve v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema inšerati oddelček "Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačila se izključno le upravi "Edinosti". — Plačila in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnoštevilni račun št. 841.652.

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — Na severnem pobočju Vrha sv. Mihela so naši odbili več napadov. Velike laške izgube. Drugače nič posebnega.

Ruska in balkanska bojišča. — Nič posebnega.

Zapadno bojišče. — Pri Verdunu manjši francoski napadi odbiti. Med Argoni in Verdunom nastoma živahni boji z ročnimi granatami.

Turška bojišča. — Južno Čoroha Rusi porinjeni nazaj. Drugače neizpremenjeno.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 13. (Kor.) Uradno se razglša: 13. majnika 1916. opoldne.

Rusko in jugovzhodno bojišče. — Neizpremenjeno.

Italijansko bojišče. — Na severnem pobočju Vrha sv. Mihela so naše čete zavrnile več napadov. Italijani so imeli težke izgube. Drugače nič posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

Italijansko uradno poročilo.

DUNAJ, 13. (Kor.) Iz vojne tiskovne stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba, 11. majnika: Srditejši artiljerijski boji ob pričetku Val d'Assa in ob gorenjem Butu, kjer smo z dobro merjenim ognjem razdeljali sovražne obrambne postojanke. Včeraj popoldne so sovražne baterije začele obstreljevati vasi v drežinski kotlini. V odgovor je naša artiljerija ponovno obstreljevala Tolmin. V bojski kotlini so naši alpinci po uspešni artiljerijski pripravi s krepkim napadom zavzeli močno utrjeno črto sovražnih okopov in utrdbe na vrhu Cankle in na južnem pobočju Rombona. Ujeli smo 123 met, med njimi 4 častnike, ter zajeli štiri strojne puške, veliko število pušk, in veliko množino municije in vojnega materiala. Naše čete so odbile manjše napadne poizkuse na naše postojanke na grebenu Podgorskega vrha, na severnem pobočju Vrha sv. Mihela in južnozgodno Šmartina na Krasu. Sovražni letalec je na železniško postajo Ospedaletto v Suganski dolini metel bombe, ki so ubile konje. Naši letalci so bombardirali železniško postajo St. Peter pri Gorici in okolico Ajševce.

Salandra v skrbeh.

LUGANO, 12. (Kor.) Po konferenci s kraljem je ministrijski predsednik Salandra posetil vojni pas od vzhoda proti zapadu. Kakor poroča »Avanti«, je bil najprej v Padovi v nagrobni cerkvi sv. Antona, svojega patrona, kjer je molil za njegovo varstvo in storil slovesno zaobljubo. Vozil se je nato po Gardskem jezeru in je prišel tudi v Brescijo, kjer je ogledal tovarno za orožje. Poslanec Bonicelli mu je tamkaj z nagovorom izročil bronasti kipec »zmage«. Salandra je odgovoril, da prejema darilo z isto vero, kot mu je bil izročen, in ga shrani za svoje otroke. Njegovega duha da večkrat mori strahovita tesnoba, vendar pa da je prepričan, da je ravnal, kakor mu je zapovedovala čast Italije. Ob teh besedah je Salandra začel jokati in navzoči so bili tudi globoko ginjeni. Končno je Salandra stisnil poslancu roko z besedami: »Da, moramo zmagati, pa naj traja še tako dolgo!«

Sestrelni laški zrakoplov.

LUGANO, 12. (Kor.) Italijanski listi poročajo, da je bil pri Gorici sestreljen laški zrakoplov »M 3« in da so se nahajali z njim poleg majorja Pastine trije stotniki.

Laško vojevanje od meseca marca sem.

RIM, 12. (Kor.) Daljša objava italijanskega vojskovodstva opisuje vojne dogodke od začetka meseca marca sem, kjer so, kakor pravi, Italijani z ozirom na silovitost nemških napadov pri Verdunu iz solidarnosti napram francoskim zavezništvu s svoje strani hoteli izjaviti močan ofenzivni pritisk.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 13. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 13. majnika 1916.

Zapadno bojišče. — Med Argoni in Mozo so se na posameznih mestih vršili živahni boji z ročnimi granatami. Sovražnikove poizkuse, da bi v avocourtskem in malancourtskem gozdu pridobil al, smo preprečili. Sovražni nočni napad jugovzhodno »Mrtvega moza« je zamrl v našem pehotnem ognju. Na vzhodnem bregu Moze so Francozi pri ponosrečnem napadu ob kamnolomu zapadno ablaidskega gozda imeli znatne izgube. Nemško bojno letalo je nad bourgignonskim gozdom jugozapadno Laona sestrelilo sovražni dvokrovnik. Jugovzhodno Armentieres je naš obrambni ogenj 11. majnika spravil na tla in uničil angleško letalo.

Vzhodno bojišče. — Severno selburškega kolodvora je naš artiljerijski ogenj v kali zadušil ruski napad proti

predkratkim vzetim jarkom. Ujeti smo nad sto Rusov.

Balkansko bojišče. — Nič posebnih dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 12. (Agence Tel. Milli.) Glavni stan javlja: Irška fronta: Nič izpremenb. — Kavkaška fronta: Sovražnik, ki smo ga izrinili iz odseka južno Čoroka, je mogel ustaviti svoj umik deloma 6 do 12 kilometrov vzhodno svoje stare postojanke. Prodirnapad, ki ga je sovražnik izvršil včeraj s svojega desnega krila z dvema bataljonoma, da bi zopet osvojili svoje postojanke, smo zavrnili z izgubami zanj. Na drugih odsekih fronte ni delovanja. — 11. majnika v vodah otoka Kešona križarečega rušilca torpedovk smo prisilili z ognjem svoje artiljerije, da se je oddaljil.

Italijanska junaštva v Libiji.

CHIASSO, 12. (Kor.) Italijanska veljaja v Libiji je javno tako malo priznana, da mislijo italijanski listi, da smejo italijansko zasedanje dveh neznatnih libijskih obrežnih točk razkričavati kot pomemben dogodek. Potemtakem se je izvršilo zasedanje potom ponočne vožnje iz Tobruka, pod vodstvom generala Latinijsa. Rušilec torpedovk je, ko daleč naokoli ni bilo žive duše, priplul v Port Bardia, kar imenujejo listi zelo drzen čin. V nasprotju z včerajšnjo vestjo se tudi trdi, da se brat poglavarja Senusijev ni udeležil ekspedicije prostovoljno, temveč kot tal.

Nemško-turške pogodbe.

BEROLIN, 12. (Kor.) V današnji seji državnega zbora je poslanec Herzfeld (soc. demokrat) vprašal glede vsebine pogodbe s Turčijo, ki jo je omenjal turški minister zunanjih stvari ob priliki banke, prirejanega v čast nemškemu poslanemu. Državni podtajnik je odgovoril: Po uradnem francoskem prevodu govora je minister govoril najprej o obrambni zvezi, ki jo je ob začetku vojne ponudila Nemčija Turčiji in jo je sprejela Turčija ter se jo podpisali obe vlasti. Ta zvezna pogodba je bila ratificirana takoj po podpisu. O vsebini, ki mora po določbah pogodbe ostati tajna, se sedaj ne morejo poročati podrobnosti. Pri nadalje po ministru omenjenih pogodbah gre zlasti za konzularno pogodbo, za pogodbo o pravnem varstvu in pravni pomoči in za naseljitveno pogodbo. Pogodbe se pred ratifikacijo predložijo državnemu zboru v ustavno rešitev.

BEROLIN, 12. (Kor.) Newyorški zastopnik Wolffovega urada javlja brezzično 9. t. m.: Časopisje izjavlja, da je v splošnem zadovoljen z zadnjim sporočilom predsednika Wilsona v Berolin. Predsednik odseka zastopniške zbornice za zunanje stvari se je izrazil tako-le: Ta nota odgovarja položaju. Kongres jo bo odobral. Zdi se mi, da bo vsled note v resnici končan spor zaradi podvodniške vojne, seveda če bo Nemčija izpolnjevala svoje obljube. Sprejemamo zagotovila Nemčije, ne moremo se na strinjati s tem, da bi naj ta zagotovila bila v kakršnikoli zvezi z našimi diplomatskimi pogajanjmi z Angleško. Ne verjamem, da Nemčija namerava svojo privolitve storiti pogojno, temveč da izraža le nasvet ali upanje, da naj bi si mi prizadevali pojasniti položaj, ki je nastal po angleški blokadi.

BEROLIN, 12. (Kor.) Newyorški zastopnik Wolffovega urada poroča brezzično 9. t. m.: Newyorški »World« razpravlja v uvodnem članku o ameriškanih notih in pravi: Velika večina ameriškanskega naroda ne želi vojne in tudi ne pritrjevanja diplomatskih zvez z Nemčijo. Vsa njena zahteva je, da Nemčija izpolnjuje svoje zagotovila in napravi konec ukončevanju ameriškanih državljakov, ki uporabljajo svoje zakonite pravice na odprtem morju. To se more zgoditi le tako, da se Nemčija pri operacijah svojih podvodnikov drži pravil vojne s križarkami. Če se bo zgodilo tako, ne bo v bodoče več krize; če se ne bo godilo tako, zadene odgovornost za katerekoli nesrečne posledice v vsem obsegu nemško vlado.

BEROLIN, 12. (Kor.) Newyorški zastopnik Wolffovega urada poroča brezzično 12. t. m.: V uradnih washingtonskih krogih ne pričakujejo odgovora na zadnjo ameriškano noto in upajo tudi, da ne pride nota, tako da bi bilo razpravljanje končano in bi se razburjenje moglo poleči.

irske stvari.

LONDON, 11. (Reuter. — Kor.) Vrhovni poveljnik v Dublinu poroča, da z ozirom na resni značaj vstaje in na velike izgube človeških življenj ter uničenje lastnine smatra za neobhodno potrebno, da se znani organizatorji vstaje in voditelji, ki so se udeleževali pravih bojev, kaznujejo kolikor mogoče strogo. Upa, da bo to za-

dostovalo, da se ostrašijo spletkarji za bodočnost in se jim tako pokaže, da se umori zvestih kraljevih podanikov in drugi zločinci, ki ogrožajo varnost dežele, ne smejo izvrševati brez kazni.

LONDON, 11. (Kor.) V gornji zbornici je predlagal lord Loreburn (liberalci), naj zbornica izrazi svojo globoko nezadovoljnost z upravo Irške. Kritiziral je pomanjkanje kontrole v parlamentu in je izjavil, da v tem strahovitem času zasleduje smoter, da se doseže časten mir, kakor hitro se da doseči, da se dotlej žrtvuje vse za čete na bojišču. Lord Middleton je podal več primerov za lahkomiselnost irske uprave. Lord Creve je sporočil, da se je imenovala preiskovalna komisija za Irsko, kateri pripada prejšnji irski podkrall. Lord Desare je izjavil, da je bil za časa vstaje na Irskem in se zelo čudi optimističnemu mnenju v Londonu. Ne verjamem, da bi bila minila nevarnost nadaljnjih nemirov.

LONDON, 12. (Kor.) Uradno se razglša: James Connely in John Modernmott, zadnja dva soprodispanca na proglasu proviziornice vlade v Dublinu, sta bila 12. t. m. zjutraj po vojnem sodišču obsojena v smrt in ustreljena.

ROTTERDAM, 12. (Kor.) »Nieuwe Rotterdamse Courant« javlja iz Londona: Napoved minisrkega predsednika Asquitha glede njegovega potovanja na Irsko se splošno primerja z njegovim prevzetjem vojnega urada pred dvema letoma, ko je Selly moral odstopiti zaradi spletek. O pomenu Asquithovega poseta se ugiblje vsepovsod.

Amerikansko-mehikanski spor.

WASHINGTON, 12. (Kor.) General Scott poroča, da se je izjalovil poizkus, da bi se sklenil dogovor z generalom Obregonom. Najbrž se prično direktna pogajanja med Zedinjenimi državami in Carranzovo vlado, da se uredi mehikansko mejno vprašanje.

Zaradi zaplenjevanja pošte s strani Angleške.

KODANJ, 13. (Kor.) Po poročilu tukajšnjih listov so pogajanja govodom zadnjih slučajev zaplenbe danske pošte dovela do objube Angleške, da ne bo dala več odpirati pisemske pošte za Islandsko, do čim pa je v ostalem odklonila načelne privolitve. Glede skandinavke pošte z Ameriko je upati, da Danska, Švedska in Norveška nastopijo skupno proti Angleški, da kolikor mogoče skrajšajo zavlačevanje na Angleškem.

Francoski državniki na Ruskem.

KODANJ, 12. (Kor.) »Berlingske Tidende« javlja iz Petrograda: Justični minister Viviani je imel včeraj dolg razgovor z državnim kontrolorjem Pokrovskim o gospodarskih razmerah med Francosko in Rusijo. Viviani je poudarjal potrebo, da se prizna napram Francoski ugodnejše carinsko postopanje kot napram drugim dežellam. Izjavil je, da je francoski kapital pripravljen sodelovati pri izkoriščanju naravnega bogastva Rusije.

Nemški državni zbor.

BEROLIN, 12. (Kor.) Zbornica je razpravljal o proračunu državnega zbora, pri čemer je »Sozialdemokratische Gemeinschaft« v zvezi s prizori ki jih je izzval posl. Liebknecht 8. aprila, vložila predlog glede postopanja cenzure z državnobzorskih poročili in glede zagotovitve svobode govora. Po daljši razpravi je zbornica odklonila predlog z vseni glasovi, proti glasovom predlagateljev. Nato se je zakonski načrt o izpremembi društvenega zakona izročil posebnemu odseku.

Prepoved patentnih napovedi.

DUNAJ, 12. (Kor.) Kakor se poroča uradno, se opozarja, da morejo patentne napovedi in izraza iznajdeb, ki se tičejo zboljšanja vojnih sredstev in oskrbe prebivalstva z neuprtnimi potrebščinami, v sovražnih ali nevtralnih državah imeti za posledico kazenskosodno preganjanje po določbah §§ 327. do 329. vojaškega kazenskega zakonika.

Preganjanje Romunov po ruskem vojaštvu.

DUNAJ, 12. (Kor.) Iz vojne tiskovne stana se poroča: Rusko armadno vodstvo nadaljuje preganjanje prebivalstva romunske narodnosti, ki se nahaja še v avstrijskem ozenlju, ki je zasledeno po Rusih. Prebivalca iz Avstrijske Novoselice, Jurij Pujal in Konstantin Kračuk, ki sta v strahu, da bi ju ne odvedli Rusi, pobegnula v Avstrijo, sta izpovedala: »Pred tremi tedni so Rusi vse prebivalce iz Bojana v skupinah peš in na vozeh odpravili na kolodvor v Rusko Novoselico.

Po potu so jih zelo mučili. Na kolodvoru so jih natrpali v vozeve in jih odpravili v kraje ob dolnjem teku Dnestra. Na velikoono nedeljo in ponedeljek je rusko armadno vodstvo siloma izpraznilo tudi vasi Avstrijske Novoselice, Gogolina in Lelučeni, v katerih bivajo izključno Romuni. Vse prebivalce so z brahčalno silo izveli iz hiš in jih odpravili na kolodvor v Rusko Novoselico, odkoder so jih odvedli dalje v Dumahaizo. Vzeti niso smeli s seboj ničesar, zapustiti so morali polne žitne shrambe, perutnino in živino. Ruski vojaki in ruski podaniki, ki so prišli iz Ruske Novoselice, so vzeli potem vse te zapuščene stvari in jih odpravili na Rusko. Tekom prevoza je neka ženska umrla zaradi zlostavljanja s strani ruskih vojakov. Tudi pred evakuacijo so ti prebivalci morali veliko pretrpeti. Več kmetom so oropali živino in konje, tako Tansi Toki, Juriju Kutijo, Nikolaju Buti in Juriju Malan-ki, ki so vsi iz Avstrijske Novoselice. Ko se je neki drug meščan, Nikolaj Toka, uprl, ko so mu ruski vojaki hoteli vzeti pet glav živine, ga je neki ruski vojak obstrelil na levi roki. Odpeljali so ga v bolnišnico, v tem so pa ruski vojaki oplenili vse njegovo imetje. Nekoliko ljudi so zaprli brez vsakega vzroka; tako so ukle- nali Jurija Salanina in Petraša Kostinka in odpeljali. Ruski vojaki so posiljevali mlada romunska kmetstva dekleta. Prebivalcem osvojenih krajev ni bilo nikdar dovoljeno prestopiti rusko mejo, da bi si nabavili važne potrebščine, živila in zdravila. Nobena oblast ni skrbela za potrebe prebivalstva, bilo je brez pravic in brez varstva. Ko so odrekli vse prebivalce, so jih prisilili, da so oblekli obleko, ki so jo dobili od ruskih vojaških oblasti, da so se na zunaj razlikovali od drugih ruskih podanikov in niso mogli pobegniti. Za zdravstvene razmere prebivalstva, ki je veliko trpelo za nalezljivimi boleznimi, ni bilo mar nikomur. Zlostavljanja in napadanja prebivalstva imenovanih treh krajev so bila tako številna, da je nemogoče natančno opisati vse posameznosti.

Avstrijski ministrijski svet.

DUNAJ, 13. (Kor.) Včeraj popoldne se je pod predsedstvom ministrskega predsednika grofa Stürgkha vršil ministrijski svet, ki je trajal dalje časa in ki so se ga udeležili vsi ministri.

Zaprisega dunajskega župana kot častnega meščana.

DUNAJ, 13. (Kor.) Danes se je vršila slovesna zaprisega župana dr. Weiskirchnerja kot častnega meščana mesta Dunaja.

Nov dvorni svetnik za namestništvo v Trstu.

DUNAJ, 13. (Kor.) »Wiener Zeitung« poroča: Cesar je sekciskega načelnika v predsedstvu ministrskega sveta, dr. Evgena barona Glanza pl. Eicha, ki ima naslov in značaj ministerialnega svetnika, imenoval dvornim svetnikom za namestništvo v Trstu.

Četrto vojno posojilo.

DUNAJ, 13. (Kor.) Večina listov pozivlja danes v uvodnih člankih ponovno k živahni soudeležbi pri četrtem vojnem posojilu, poudarjajoč patriotični namen tega posojila in trdeč, da pride zmaga tem preje, čim hitreje bo pobit sovražnik. Spominjajoč se junakov na bojišču, naj stori vsak svojo dolžnost.

Najvišje cene za krompir.

DUNAJ, 13. (Kor.) »Wiener Zeitung« objavlja naredbo ministristva za notranje stvari sporazumno s trgovskim, poljedelskim in finančnim ministristvom, izdano 12. majnika t. l., tičečo se določitve najvišjih cen za krompir, po kateri ostajajo za mesec majnik določene najvišje cene veljavne tudi od 1. junija dalje. Ta naredba stoji v veljavo 1. junija.

Pomanjkanje drobiža v Nemčiji.

BEROLIN, 12. (Kor.) Zvezni svet je z ozirom na veliko potrebo drobiža v prometu izdal naredbo, ki pooblašča državnega kancelarja, da da napraviti še več železnega drobiža po deset in pet penigov, največ do pet milijonov mark vsake vrste.

Burski vstaji v svobodi.

KAPSTADT, 10. (Reuter. — Kor.) Danes je bilo izpuščenih v svobodo 26 Burrov, ki so se udeležili vstaje. Med njimi se nahajajo general Müller, Pist, Grobler, van Broekhuizen in van Rensburg. 22 vstašev je še v ječi, med njimi general Kemp, Wessel in Wessels.

Moratorij na Kitajskem.

PEKING, 12. (Kor.) Zaradi pomankanja denarja je proglasila vlada moratorij za vso deželo. Ukrep se razteza tudi na banke na Kitajskem.

Podpisujte IV. vojno posojilo.

Položaj.

13. maja.

Odgovor Amerike na nemško noto je nadalje predmetom živahnih razpravljanj po evropskem časopisju, ali oficijozna nemška izjava v »Kölnische Zeitung« po izročitvi nemške note in pa tozadevna pojasnila v vladi prijaznih časopisih so dosegla, da si je pretežna večina javnega mnenja usvojila nazor, da Nemčija res ni stavila Ameriki nikakega pogoja, za kar govori tudi dejstvo, da je tozadevna povelja glede utesnitve podvodniške vojne izdala še pred izročitvijo note, da je torej nevarnost konflikta smatrati kot odstranjeno. Amerika da se je torej s svojo energično izjavo, da nikakor ne dopušča, da bi se varovanje interesov ameriških državljakov na morju spravljalo v kako zvezo z razmerjem Amerike do Anglije, zaletela v vrata, ki — niso bila, zaprta.

Potemtakem se kaže horizont precej prijaznej. Le iz krogov, ki so z Wilsonom v tesnejših stikih, so glasovi še vedno manj prijazni. Naglašajo, da po prvem dogodku na morju, ki bi ne bil v skladu z obvezo Nemčije, mora avtomatično nastopiti — prelom.

Drugače nekateri drugi ameriški listi, ki vidijo v nemški noti vzpodbudo na adresu Wilsona za častna in uspešna mirovna posredovanja, Wilsonu da se nudi sedaj »krasna prilika« za pošten in časten poizkus, da se strahni vojni napravi konec.

Ali glasovi iz tabora entente ne morejo biti Wilsonu v vzpodbudo, da bi se lotil takega zares častnega poizkusa. Na svehčanem dineju poslancev ruske dume v Londonu je ministrijski predsednik Asquith s tendenco, ki je ni težko pogoditi in ki gotovo ne uvaaja posebnega mirnoljublja, naglašal »velika dela«, ki da jih je izvršila Anglija, ter poudarjal soglasje (vedno to »soglasje«), ki vlada sedaj glede načrtov Anglije in Rusije na vzhodu. »Pozabljamo vsa nesporazumjenja — je vzklilnik — iz minulosti in želimo, da jih izbrisemo za vedno.« Asquith je sicer govoril o načrtih na vzhodu, ali ako uvažujemo, da ni bilo v njegovem govoru niti enega akcenta, ki bi spominjal na možnost poštenega mira, smemo pač sklepati, da mu je bil namen, vzpodbuditi Rusijo k vztrajanju, dokler ne bodo doseženi — angleški nameni!

In še le italijanski Salandra! Blizajoča se obletnica italijanske napovedi mu je dala priliko, da je hitel v Benetke in Brescijo, da je tam z bobnečimi govori manil italijansko javnost in jo vzpodbujal k veri v srečen izid vojne. Posebno patetičen je bil v Bresciji, ali v vsem navalu fraz je vendar ovajal, da je trenutkov, ko mu je nekako tesno pri srcu. Na koncu pa se je vrvaval zopet ponosno, rekiš, da bo vojna trajala tako dolgo, dokler mora trajati! Dar, ki mu ga poklanja Bresciana, sprejema kot simbol — bo dočel zmage! Pozna Salandra svoje Bresciane: navdušeni so bili in odpeljali se je ob pojavu navdušenja.

Manje srečen je bil v Benetkah, ker se je nekoliko neprijetno dotaknil benečan-skil — žepov! Benečje žive od tujkega prometa. Brez stotisocev, ki jih letno puščajajo tam tujci, bi Benečani srebali tanko juho. Salandra je govoril o prvenstvu Italije na Jadranu. S tem je še šlo brez nezgode. Ko pa je potem govoril o bodočnosti Benetk po svetovni vojni in napovedoval, kako se Benetke osvobodijo od tujkega prometa in se izpremene v industrialno mesto, so cenjeni poslušalci začudeno gledali in delali — kisle obraze. No, oškodoval jih je za to z veleatrakcijskim odhodom: pred očmi vseh Benetk se je odpeljal v zrakoplovu v glavni stan in Benečani so videli v tem baje nacionalno zadoščenje!! Dobro jim teknilo!

Italija ima sicer vednih pritožb proti postopanju entente, ali tudi ta poslednja ima svoje križe z Italijo radi nje navskrižij s Srbijo! To navskrižje odmeva glasno sedaj po Pašičevem potovanju v Petrograd. »Popolo d'Italia« je priobčil članek v odgovor na izjavljanje v londonski »Times«, kjer je dopisnik Steed predlagal, da se iz Trsta in Reke napravite svobodni luki, da se Trst postavi pod italijansko, a Reka pod »južnoslovansko« upravo. »Popolo« se upira temu predlogu, ker se boji, da bi Avstriji gravitirali v Trsti, ali pa bi svoje politično in gospodarsko težiče prenesli na Reko, a s tem da bi nio-glo prvenstvo na Jadranu preiti na Reko in bi italijanska trgovska in pomorska premoč na Jadranu izgnila. Zato zahteva »Popolo d'Italia«, naj se Trst, Reka, Zadar, Split in Valona prepuste Italiji, da bo ona gospodarica pomorskega prometa na Jadranu. Najvarneja in najkrajša pot po kopnem je »ruski Carigrad« in v »angleško Mezopotamijo« da vodi preko Trsta in Reke, ki da ju treba — v interesu entente združiti v italijanskih rokah. Italijanski list zaključuje: »Novi narodi se morajo urediti priučeno starejšim in močnejim državam. Da se nova slovanska država zavaruje pred ogroževanjem po Avstriji, je potrebna močna Italija in

močna Rusija tudi na splošno dobro! — Pred vražjo nalogo je tu sicer velika Rusija, ki si — ako smemo verjeti ruskim listom zadnjih dni — precej drugače mišlja zaščito nove južnoslovenske države in pa »splošno dobro«.

Pašić — torej propagator te južnoslovenske države — je bil te dni v Petrogradu. Polemizirajoč radi Reke in Trsta, je bliskar v italijanskem listu prav gotovo mislil na — Pašića in njegove načrte. No, petrogradski listi zatrijajo sedaj soglasno, da je bil Pašić jako zadovoljen z uspehom svojega potovanja, oziroma z garancijami, ki jih je dobil od tistih, ki vodijo rusko vnanjo politiko. Želje in nade srbskega naroda da si usvajajo toliko na najvišjih mestih, kolikor v političnih krogih. Vražja stvar — kaj ne? Tu Italija — tam Pašić. Kje je pravi »interes entente«: ali v aspiracijah Italije ali v nadih in željah g. Pašića? Gospodje v ententi so sicer mojstri v zbijanju »soglasij« iz raznih koščkov! Da vidimo, kako rešijo to — soglasje!

Vprašanje koncentracije narodnih sil na Slovenskem.

V svoji 32. številki se je mariborska »Straža« odzvala klicem po narodni koncentraciji za delo v sedanji vojni. »Straža« piše: »Kolikor mi poznamo mišljenje v naši stranki, ni za to nobenih ovir, nasprotno, so se že storili iniciativni koraki, a do danes ni še od drugih slovenskih strank nobenega odmeva. Opozorjamo tudi na dejstvo, da se »Slov. Narod« še ni izrekel za tako skupno postopanje. Očividno ni še v tistih krogih, katerim stoji tržaška »Edinost« jako blizu, tistega razpoloženja, kakor v njenem uredništvu. — Na naši strani ni nobene krivde, da se to ne zgodi, kar »Edinost« želi. — »Slov. Narod« odgovarja na te trditve v »Straži«: »Straža« se moti. Na merodajnih mestih narodno-napredne stranke se nam je zadržalo, da o takih iniciativnih korakih s strani poklicanih faktorjev »Slovenske ljudske stranke« dosedaj ni nič znanega. Vodilni krogi narodno-napredne stranke se pa resnosti položaja popolnoma zavedajo; dogodki tekom vojne, stremjenje raznih čeških strank do združenja na narodni podlagi, in zlasti tudi naš vse razveselivo dejstvo, da se je celo v poljskem narodnem svetu našlo enakopravno mesto za socialnega demokrata poleg nekonservativnejšega poljskega aristokrata, vse to naravnost usiljuje prepričanje, da je neobhodno potrebno tudi zblizanje vseh slovenskih strank na polju skupnega narodnega programa in dela. In necessariis fiat unitas! (V potrebnih stvareh bodi sloga). Narodna-napredna stranka je pripravljena, toda iniciativa mora opraviti tudi po mnenju »Straže« pričakovati od tiste stranke, ki se šteje za najmočnejšo. Spričo dejstva, da »Straža« še posebej omenja »Edinost« in nje pozivov, ne treba menda še le naglašati, v koliko zadoščenje so nam te izjave v glasilih obeli glavnih slovenskih strank. Tega zadoščenja nam ne morejo kaliti ne dejstvo, da imamo pred seboj trditve, ki si nasprotujejo; ne kontroverza ob vprašanju, kdo poprimi iniciativno; ne apostrofa na naš naslov, ki je — kako bi rekli? — rahel odmev iz časov hudih medsebojnih bojev, ko smo morali vsak hip čuti slične obdolžitve. To pa ne samo od strani glasil »Slovenske ljudske stranke«, ampak tudi — na to bi posebno opozorili mariborsko »Stražo« — z nasprotne jej strani, kakor je pač provzročilo naše vedenje, narekovanje po zapovedih strogo narodnega stališča, ki se ga je naše tržaško vodstvo vsikdar neomajno držalo brez ozira na desno ali levo. Bilo je zamere včasih na tej, včasih na oni strani. To dejstvo izpodbuja namigavanja »Straže« na strani, katerim stoji »Edinost« jako blizu.

Nu, nismo oživili teh reminiscenc z namenom rekrutiranja. Časi so prenesli, da bi mi dajali besedo takim občutljivostim. Le v svojo obrambo smo omenili teli pojavov nekdanjega slabega medsebojnega poznavanja in krivega presojanja imenov. Potrebna je bila ta obramba posebno kot priča za čistost naših namenov, ko kličemo po združenju narodnih sil. V interesu torč velikega cilja, po katerem hrepenimo.

Naše narodno stališče, zavest, da pridejo skoro časi, ko bo treba zagotoviti skupne interese naroda, in pa uverjenje, da bomo mogli le z združenjem vseh narodnih sil — zagotoviti narodu vso enotnost — to so momenti, radi katerih pozdravljamo z velikim zadoščenjem dejstvo — ki nam je potrja zornje izjave — da se je

misel skupnega programa in dela (kakor se izraža »Slov. narod«) začela krčiti pot tudi v naše politične tabore. Za nas je povsem irrelevantno, od katere strani pride iniciativa za akcijo v smeri koncentracije. Samo pridi ta iniciativa in mi jej bomo sledili brez pridržkov, s slovensko ljubeznijo in z uverjenjem, da ne more ostati brez uspeha, ako bo na vseh straneh blage volje, resnične ljubezni do slovenske stvari in pravega razumevanja veličine trenutka.

Podpore družinam vpoklicancev.

Upravno sodišče je zopet objavilo več važnih razsodbe o vzdrževalnem prispevku za družine poklicanih rezervistov in črnovojnikov.

Najvažnejša razsodba pravi, da komisija nima presojati po prosti presoji, ali je preživljanje svojcev ogroženo. Zakon predpisuje, kako je to treba ugotoviti. Ker gre za zakonito pravico in njene predpogoje, je upravno sodišče poklicano preiskovati, ali so zakoniti znaki dejanskega stanu izvedeni in pravno pravilno ocenjeni. Upravno sodišče torej lahko zavrzne sklep komisije, če je bilo postopanje pomanjkljivo. (Razs. 20. marca 1916, št. 1853.)

Tudi malenkosten stalen prispevek, ki ga je dajal poklicanec, zadošča, da je preživljanje bistveno odvisno od tega prispevka; kajti zakon v § 3. ne zahteva, da bi preživljanje svojcev izključno ali pretežno zaviselo od delovnega zaslužka poklicanca. Če naj bi se hotela vsled trajnega malenkostnega prispevka odkloniti državna podpora, bi se moralo dokazati, da dosedanje preživljanje svojca ni bilo bistveno odvisno od prispevka poklicanca.

Ce ni kdo takoj pri poklicu prigrabil svoje zahteve, se še ne more gotovo reči, da njegovo preživljanje prej ni bilo v nevarnosti, kajti vzrok za to zakasnitev tiči lahko v kaki drugi okoliščini ali pa v nepoznavanju zakonitih predpisov.

Razsodba, izdana 6. marca 1916, št. 1137 pravi: Če je bilo preživljanje upravičene osebe ob času poklica bistveno odvisno od delovnega zaslužka poklicanca, pa je nato upravičenec kasneje sam dobil kako delo, tedaj to dejstvo ne dopušča sklepati, da preživljanje za časa tega zaslužka ni ogroženo. Zakon imenuje državno dajatev prispevek in tako upravičenec svoje pravice do tega prispevka ne izgublja z vstopom v kako službeno razmerje, da si na ta način dopolni prispevek z ozirom na stroške svojega življenjskega položaja. To pravno naziranje je podprto v § 5., ki pravi, da se sme državna podpora le tedaj in za toliko skrečiti, za kolikor presega dajatev vpoklicanca za svojce.

Važna je razsodba 28. marca 1916, št. 7482 ex 1916: Ne more se reči, da je preživljanje v nevarnosti, če oče, ki je bil dolžan plačevati alimente, teh do svojega vpoklica ni dajal in je otroka dejanski vzdrževala mati iz svoje tedenske plače.

Neki poklicanec je do svojega poklica imel veliko trgovino z 20.000 K obratnega kapitala in 600.000 K denarnega prometa. V svojih razsodbah 23. marca 1916, št. 2226 in 2251 pravi upravno sodišče, da zgolj to dejstvo še ne upravičuje naziranja, da preživljanje družine ni v nevarnosti, zlasti ker se je trgovina ob poklicu zaprla. Dokazati bi se moralo, da se je trgovina tudi po poklicu dalje vodila ali da obstoji toliko dobrih terjatev, da je preživljanje svojcev zagotovljeno.

Neka komisija je rekla: Tisti ima večje premoženje in bi lahko podpiral svoje poklicanega zeta in zato njihovo preživljanje ni v nevarnosti. Upravno sodišče pa v svoji razsodbi z dne 23. marca 1916, št. 2251 zavrača to naziranje. Bistveni predpogoj za državno podporo je nevarnost, ki je nastala, ker je odpadel neuprtni delovni zaslužek poklicanca. Ta nevarnost ni izključena, če bi kdo drug kakor država mogloče lahko dal ali slučajno dejanski da kako podporo.

Razsodba, izdana 26. marca 1916, št. 3788 ex 1915, pravi: V zakonu ni utemeljeno naziranje, da svojci nimajo pravice do državnega prispevka, če živijo druge osebe, ki bi morebiti po občnem državljanem zakonu bile dolžne pri odhodu poklicanca skrbeti za njegove svojce. § 7. v 1. odstavku veliko bolj odkriva, da hoče zakon sam to izključiti, ko pravi, da se od države dani življenjski prispevek vsled morebitnih podpor od strani dežele, občin, društev in zasebnikov ne sme skrečiti. Zakon ne dela nobene razlike, ali gre tu za čista darila ali za izpolnitev alimentacijskih obveznosti. Neka komi-

sija je dognala, da je soprog iz imovite hiše in da je tudi po poroki živel vedno v očetovi hiši in delal zanjo. Te ugotovitve niso zadostne, kajti ugotoviti bi bilo treba, ali je poklicanec in njegovo družino preživljal samo oče oziroma ali ni bilo to preživljanje samo plačilo poklicanca, oziroma ali ni poklicanec smatral za malega kmeta v smislu tega zakona.

Posebno važna pa je prav zadnja znana odločba upravnega sodišča. Nekdo je bil skladiščnik pri nekem konsumnem društvu in je dobival 40 K na teden. Po njegovem poklicu je družina še šest tednov dobivala to plačo. Nato pa je stopila na njegovo mesto v skladišče žena proti tedenski plači 20 K in tudi odrasla hči ima tedensko plačo 20 K, torej obe skupaj ravno toliko kot prej poklicani mož. Komisija je prošnjo odbila, sklicujoč se samo na § 3. odstavek 3. češ, da preživljanje ni v nevarnosti. Komisija je rekla tudi: Žena in hči ste zavzele možovo mesto in zaslužite ravno toliko. Upravno sodišče je sklep komisije zavrnilo in to tako: V tem slučaju gre samo za to, ali je bila zavrnitev prošnje utemeljena v smislu § 3. odst. 3. zakona z dne 26. dec. 1914. Tu pravi zakon, da se ima zahteva zavrniti, če poklicanec svojo plačo ali zaslužek še nadalje dobiva ali se njegov delovni dohodek ne zmanjša iz katerega drugega razloga. V tem slučaju pa plače ne dobiva poklicanec naprej, tudi ni njegov dohodek ostal neizpremenjen, ampak dva njegova svojca (žena in hči) sta našla zaslužek, ki skupno doseže višino plače poklicanca. Takih okoliščin pa zakon ne priznava za razlog odklonitve. Zadnji stavek § 3. tu ne prihaja v poštev, ker gre samo za pridobitev, dohodek in življenjske razmere poklicanca in se more podpora le tedaj odreči, če se da iz teh razmer sklepati, da preživljanje ni v nevarnosti. Zakon se očitno ni hotel ozirati na službe, ki si jih svojci poklicanca poiščejo pod pritiskom razmer.

Več razsodbe proglašajo za nepravilno postopanje komisij v okoliščinah, da je komisija odrekala podporo, ker se njene ugotovitve ne krijejo z napovedbami strank, katerim se ni dala prilika, da bi pred odločitvijo komisije izvedele za vsebino teh ugotovitev. Pomanjkljivo je postopanje, če so se opustile poizvedbe, ali je bilo zanikanje nevarnosti za preživljanje upravičeno. Pomanjkljivo je postopanje, če sklepu komisije manjka utemeljitev, ki bi stranki omogočala učinkovito pravno brambo potom upravnega sodišča.

Važna je tudi odločba o revizijskih sklepih komisij, pa naj nastanejo vsled obnovitve postopanja ali vsled med tem dejanski nastopivših sprememb. Pri teh revizijskih sklepih ni nikakor upravičeno, če se državni prispevek prizna šele od dneva prošnje, ampak ga je treba priznati od tistega časa, ko so nastopili zakoniti predpogoji.

V naslednjem pa objavljamo zelo važno cesarsko naredbo, ki je izšla 13. t. m. v državnem zakoniku in se tiče izpremembe § 4. zakona o vzdrževalnem prispevku. Poskrbljeno je tu prav posebno za svojce poklicancev pod 8 leti starosti. Vzdrževalni prispevek za te svojce se zvišuje za 50%, tako da znaša odsej 75% ostalih svojcem dovoljenega vzdrževalnega prispevka. Ta povišek gre onim osebam, ki morajo stanovati v najetih stanovanjih, in tam, kjer so večje življenjske potreščine, tako v mestih in industrijskih krajih. Na drugi strani pa se je odpravil pri rodbinah, v katerih ne dobivajo polnega vzdrževalnega prispevka več kot trije svojci. *) Nadalje morejo prihajati v poštev za dobivanje državnega vzdrževalnega prispevka tudi otroci, ki so bili rojeni po smrti poklicanca ali potem, ko se je ugotovilo, da se poklicanec pogreša. Določa se tudi, da se vzdrževalni prispevek za one otroke, ki so po pravkar omenjenemu času dosegli osmo leto starosti, mora poravnati na polni odmerek. Posebej pa se še odreja, da se mora vzdrževalni pri-

*) Ta določba ces. naredbe se nam zdi nerazumljiva. Saj bi bilo vendar nesmiselno, da bi se novo uvedeni priboljški priznavali družinam, na katere odpada več polnih prispevkov, in bi se zanimali onim družinam, ki jih imajo manj. Najbrž se je pomotil c. kr. korespondenčni urad in bi se morala ta določba menda glasiti v smislu, da se ta priboljšek ne priznava družinam, ki imajo več kot tri svojce, ki dobivajo polni vzdrževalni prispevek. — Opomba uredništva.

zatržno, da vas bo moj varovavec, grof Juan de Riego, zanimal istotako kakor vse druge goste. Grof prihaja iz španskih kolonij. Prepotoval vam je dober del sveta, pa zna veliko pripovedovati o Meksiki, Avstraliji. Ta človek je razumen, ljubeč, pa posebno okreten med svetom; razum tega je mnogo časa plul po morju. »Torej se mudi le nekoliko dni v Benetkah?« jo je vprašala Julija mirno, »jaz nisem v zadnjem času nikjer videla takega tulca!«

»Kakih osem dni bo, kar je dospel v Benetke,« je odgovorila kneginja, »od povsodi ima priporok, ali vedno je sam, kakor da ga ščit neka tajna tuga.«

Pojavil se je grof de Riego in prekinil nadaljnji razgovor. Kneginja ga je predstavila grofici — in ta je v hitu izpoznala mladega tulca iz gledališča.

Grof ni izdal z nobenim migom, da bi bil že kje videl Julijo. Gledal jo je tako mlo in tako odločno, kakor da bi hotel molčeč reči: »Usoda nam je usodila, da se sestaneva.«

spevek in stanarinski prispevek dovoliti in nadalje izplačevati, če svojčas nista bila ali zahtevana ali dovoljena zaradi nadaljnjega prejemanja plače ali mezde ali uživanja prostega stanovanja, a so se sedaj ti prejemki ustavili zaradi smrti ali pogrešanja poklicanca ali pa se je oddelglo stanovanje. — Do konca meseca decembra leta 1915. se je rodbinam poklicancev izplačalo okoli ene milijarde podpor.

Teden Rdečega križa.

Izid »Tedna Rdečega križa« se kaže sijajno. Dasiiravno še ni v Trstu vseli obračunov in je pričakovati še znatnih dohodkov, se je blagajni deželnega pomožnega društva do danes izročilo že kron 53.067'09. Ne bomo se motili, če cenimo prispevke samo v Trstu na K 65.000.—.

Tudi iz naših istrskih sosednjih mest se glase vesti ugodno. Tako se je baje v koprskem okraju nabralo 15.000 K, dočim je Rovinj po tamošnjem županu uradu izročil 2450 K.

Svojo najglobljo zahvalo izrekajo naša pomožna društva Rdečega križa z naslednjim razglasom, ki se javno nabije po vsem njihovim poslovnem območju:

SOMEŠČANI!

Vabilo, ki smo ga naslovili na Vas, da posvetite Rdečemu križu teden dni dejanske podpore, je našlo v Vaših sreli pričakovanju živahni odmev.

Radovoljno in smoteno so pripomogli vsi meščani brez razločka, cerkvene in državne oblasti, avtonomna zastopstva, društva in zadruge, časopise in ne na zadnjem mestu v šolah zbrana mladina k temu ljudomilemu delu, ki je namenjeno našim ranjenim junakom, vdovam in sirotam za domovino palih vojakov.

Ni še mogoče določiti vkupnega uspeha tedna Rdečega križa. Toda že sedaj moremo ugotoviti, da so se v Trstu in v Istri zbrali zneski, ki presegajo vsako pričakovanje, in da je pristopilo na tisoče novih članov Rdečemu križu.

V imenu podpisanih društev in njih podružnic, v imenu onih, ki jim bo v prid Vaša velikodušna požrtvovalnost, blagovolite sprejeti najtoplejšo zahvalo. S srčnim pozdravom sprejemamo kot dobrodošle naše nove društvene člane. Naj ostanejo verno združeni okoli zastave avstrijskega Rdečega križa, okoli zastave človekoljubja, ki se v spoštovanju klanja pred našim ljubljnim cesarjem in vzvišeno habsburško hišo.

Trst, 14. velikega travna 1916.

Za gosposkijsko pomožno društvo

Rdečega križa v Trstu:

Lucy baronica Fries-Skene, predsednica.

Za deželno pomožno društvo

Rdečega križa v Trstu:

Dr. Rabl,

predsednik izvrševalnega odbora.

Kakor hitro bo delo končano, se objavi podrobno skupni izid in tudi v razveselju velikem številu pristopili novi udje.

Aprovizacijske stvari.

Kaj dobimo prihodnji teden?

Prihodnji teden, od 15. do 21. t. m. (38. teden), se bodo razdeljevala naslednja živila aprovizacijske komisije in sicer na en odmerek izkaznice za živila:

1 kg koruzne moke po K — 76 kilogram,

1/2 kg riža po K 224 kilogram.

OLJE.

Na izkaznice za olje (sive barve), ki so že izdane, se more dobivati olje v običajnih prodajalnah do 11 dopoldne v nedeljo 21. t. m.

SLANINA IN MAST.

Na že razdeljene rdeče izkaznice se more dobivati slanina in mast v običajnih prodajalnah do nedelje, 21. t. m.

KROMPIR.

Krompir se dobiva brez izkaznic.

Domache vesti.

† Jakob Vatovec. Po dolgi bolezni je včeraj umrl, v 59. letu svoje starosti g. Jakob Vatovec, v vsem našem mestu in daleč krogih, posebno pa v naših narodnih krogih dobroznani in obče spoštovani veletrgovca s poljskimi pridniki. Ni še dolgo temu, kar je umrl njegov brat, in sedaj mu je sledil še on. Pokojnik, ki za-

Prvikrat v življenju se je polastilo grofice čudno, zagonetno čustvo. Kneginja je posebno častila grofa, a delala je to s polno pravico. Bistri mu njegov, fino vedenje in posebna živahnost so hitro osvojili pozornost družbe in kmalu so se silajni gostje zbrali okoli Julije in grofa kot zvezde okoli dveh solnc.

Ko se je družba kasno na večer razhajala, je morala grofica nehoté priznati svoji duši, da zanjo ni nevarneje moške glave od grofovc.

»Da mi je dano ljubiti,« rekla si je sama, bi bil ta — ali, ne, ne! nikdar mi ne osvoji taka slabost duše!«

Odsej sta se Julija in de Riego često videla v odličnih družbah beneškega plemstva, ker mu je to ugajalo. Saj ni bil ne Nemec, ne Francoz.

pušča ženo in štiri hčere, katerih ena je omožena, je bil v pravem smislu besede narodnjak, kakor bi si jih le mogli želeli ne samo v Trstu, temveč tudi povsod drugod na Slovenskem. V kupcijskih zvezah s svetom ni nikdar in nikjer zatajeval svojega narodnega prepričanja: njegovo solidno in pošteno delo mu je odpiralo trgovino z vsakomur, dasiravno se je povsod kazal odločen slovenski narodnjak. Da je v enakem smislu vzgojil svojo rodbino, je smatral za svojo narodno dolžnost, ne pa za zaslugi! Žal, da je moral tak mož toliko prerano v grob! Povsod, kjer je šlo za naše narodne namene, so bili Jakob Vatovec in njegova rodbina tisti, ki so pomagali med prvimi, radovoljno, neopozorjeni svoj izdatni prispevek na žrtvenik naše slovenske domovinske stvari, kjer je bilo treba pomagati dejanski, tam Jakob Vatovec ni stedel, a ni gledal in ni čakal, da bi se njegovo ime proslavljalo: dajal je, ker je videl v tem izpolnjevanje svoje dolžnosti napram svojem narodu. Škoda, škoda moža! — Pogreb se bo vršil jutri, v ponedeljek, 15. t. m., ob 9½ dopoldne iz hiše žalosti v ul. Carintia št. 19. — Pokojniku bodi lahka domača slovenska zemlja tržaška, njegovi vrnoro narodni rodbini pa naše najiskrenejše sožalje!

O osmi zapovedi...! Italijanski poročevalec »Arbeiter Zeitung« piše nastopna žal, le preopravičena razmotrivanja: Med to vojno se laže tako trajno in nesramno, dejstva se zavračajo, sovražniku se podtika vse najslabše in najpoderje, da se doma ostalih polosača nekaj onemogel stud pred popisanim papirjem, da ljudje hrepene po kaki resnični in verjetni besedi, kakor straža, ki je prenočila, po spanju, kakor vojak v strelskem jarku, po domu in rodbini. Velik del strašne odgovornosti na tej vojni pada na časopise, ki je zlorabilo svojo moč, da je krivo pričalo proti svojemu bližnjemu. Sum laži ovira danes vse: navdušenje za dobro stvar, dejansko odvracanje zla. »Saj ho le zlagano!« si govorijo ljudje utrujeni, in ker je navadno grozno, kar se nam pripoveduje, se ljudje tolažijo s tem, da je zlagano. Ljudje, ki brez odgovornosti mazažjo papir in stavljajo svoje pero v službo ščevanja, so v svoji iznajdljivosti krutejši, nego najkruetejša resničnost. V tej zavesti je nekaj tolažilivega; ali ne mislite nikdar, da loži lažne s tem, da smo zadočili čustvo, da smo zaviti v atmosfero lažnjivosti. Laž duši in davi tudi resnični in pravi klic v sili, opravičeno obtožbo, ki ima sveto pravico, da se jo čuje in se jej veruje. Laž nas potiska v obnemoglost v obrambi. Na to citira dopisnik v izglede neko pismo, kjer neki francoski vojni ujetnik pripoveduje tako grozne stvari o barbarstvih, ki da se zagrešajo v nemških bolnišnicah, da mu človek z normalnim razumom enostavno ne more verovati. Z očitno lažjo obrekuje svoje nasprotnike. Dopisnik zaključuje: Ako je ta dopis zlagan, na čemur ni dvomiti, kaj in kako naj mislimo o založniku in o časopisih, ki na slepo ponatiskujejo kar more biti v najboljem slučaju le posledica razgrete fantazije kakega nesrečnega? Tudi v stan zdravnikov more zati kak zločinec. In če bi bilo tu opisano resnično, koga drugega zadevle krivda, ako taka strašna obtožba ostaja brezuspešna, ako ni ne zadoščenja, ne odpmoči, nego v časopisu organizirano in triumfujočo laž, ki nam odenjale možnost, da bi razločevali resnico od neresničnega? Laž blati nasprotnika, ali obenem zastruplja tudi doma ostale.

Deželna upravna komisija mejne grofije Istre nam je doposlala nastopni razglas:

»Ker je deželni računski oficijal Andrej Rocco odsoten od urada od začetka meseca aprila 1915, a učitelj pri deželnem poljedelskem zavodu Donat Libutti tudi odsoten od aprila meseca 1915, ne da bi bila opravičila svojo odsotnost, se uvala s tem proti njima v smislu § 60 poslovnega reda za deželni odbor Istre disciplinarna preiskava. Zato se pozivljata oba, da se v roku štirinajstih dni predstavita v tukajšnjem uradu, da opravičita svojo odsotnost. V nasprotnem slučaju, se izvede disciplinarno postopanje proti njima in se eventualno odredi odpust iz službe. Istočasno se suspendirata od službe in se ustavljajo tudi vsa prejšnja in prihodnja njihja plačila.

Nadalje nam pošilja rečena komisija nastopni razglas:

Malo tednov potem je doletela grofa čast, da je mogel, kadar je hotel, obiskovati Julijin salon, a to je bilo dovoljeno le malemu krogu izvoljenec.

S prvega se je Riego izogibal, ali vendar ga je Julijina lepota silno vlekla k sebi. Bil je miren, molčeč, sanjav človek pred grofico, ali naenkrat kakor da se je vzdrnil k živahnosti, ljubeznivosti in duhovitosti. Juliji se je dozdevalo, da se v njegovem srcu poraja silna strast, ki se jej zastoj skuša oteti in ki mu je zločila vso trdno voljo.

Tudi nje se je polastilo čudno, nedoločno čustvo.

Se ni ljubila grofa, ali vsaj mislila je tako. Zavedala se je samo, da jej grof postaja tem milejši, čim bolj je pred njo potajeval svoje čustvo — da, kazala mu je sama, da ga obžaluje, pa je hotela njegovo strast navesti v pravo priateljstvo.

Hotela mu je biti nekaka zaščitnica — mati, ali to je vsekako zelo nevarno za mlado žensko, ki še ni poznala ljubezni. (Dalej.)

PODLISTEK

Prima donna.

Iz italijanskega življenja. — Spisal Avgust Šenoa

Kar naenkrat je grofica pordečela.

Hitro je okrenila glavo proti odru, kakor da se zanima samo za petje, v resnici pa jej je vse mišljenje osvajal tujec.

Ves čas do konca opere ni pogledala njegove lože, ali čutila je, da jo tujec gleda.

Zastor se je spustil zadnjikrat, občinstvo se je razšlo.

Pred ložo je našla grofica več plemičev, ki so se kar za stavo jeli klanjati grofici.

Ta družba je spremljala ponosno Julijo do nje kočije.

Stopajoč v kočijo, je obrnila Julija oko po množici, ki se je gnetla okolo gledališča, kakor da hoče Julija nekoga zaslediti s svojim očesom.

Ali mladi tujec je že izginil.

Po svoji navadi se je sprehajala Julija vsakega dne po Markovem trgu, kjer je shajališče vsega gosposkega sveta.

Skozi osem dni se je tam srečavala z mladim tujcem. Ta jo je motril z globokim spoštovanjem in se ni usiljeval njenemu pogledu, da — pazil je, da je ni večkrat srečal na izprehajališču.

Devetega dne je bila napovedana večerna zabava pri kneginji Romano.

Tudi Julija je obiskala zabavo.

Pri kneginji se je zbral ves domači in tuji odlični svet.

Julija je skupno z gospodinjjo prešla preko sijajnih dvoran.

»Danes boste videli pri meni posebno zanimivega človeka,« jej je rekla stara, fina kneginja, »obljubil mi je vsaj, da pride, da-si ne ljubi hrupnih zabav.«

»Bržkone je poseben večak v glasbi, Svetlost?« je vprašala Julija.

»Težko da bi bilo to.«

»Vi veste, kneginja, da mene zanima samo glasha.«

»Vem, draga grofica! Ali nadejam se

Ker je primarni zdravnik v deželni bolnišnici v Puli dr. Umberto Sbisà odsoten od svojega mesta od 25. januarja 1915, ne da bi bil dosedaj opravičil svojo odsotnost, uračevala, da je bila proti njemu sklepom deželnega odbora od 7. oktobra 1915 uvedena disciplinarna preiskava v smislu § 60 pravil za deželni odbor in da se proti njemu vrši preiskava pri vojaškem vojnem zapovedništvu c. in kr. 5. vojske radi zločina po § 58 voj. k. z. in § 321 in 327 voj. k. z., se pozivlja, da se v štirinajstih dneh predstavi podpisane, ki ob enem odreja disciplinarno preiskavo radi službenega prestopa po neopravičeni odsotnosti od urada, in to z grožnjo odpusta iz službe. Ob enem se razglasa njegovo suspendiranje od službe in se ustavlja tudi njegova plačila, odtegnjena mu s sklepom deželnega odbora od 24. julija 1915 št. 3312 z dnem 1. avgusta 1915, istotako tudi za čas od 1. aprila do 31. julija 1915.

Za IV. vojno posojilo so podpisali učenci c. kr. pripravnišče za srednje šole v Trstu znesek K 2700.— in sicer: K 300 Zerial Andrej; po K 100: Ban Marij, Bekar, Zorko, Bole Franc, Boršner Leopold, Bužan Anton, Čok Herman, Ferluga Severin, Furlan Alojzij, Godina Josip, Grizolič Olga, Hollstein Rihard, Ipavec Ernest, Jerič Franc, Kokoravec Marij, Martelanc Franc, Mačus Franc, Mavrič Karel, Mavrič Valerija, Nekerman Ivan, Pečenko Zorko, Sošič Vanda, Stibel Mirolav, Summan Srečko, Zlobec Franc. Dalje je podpisal učiteljski zbor c. kr. pripravnišče za to posojilo K 600.

»Tamburica štimam glasom udaraše« — smo veselo, navdušeno brenkali v nekdanjih lepih dnevih narodnega probujanja in navdušenja. S kakšnim veseljem smo ustanavljali po naši okolici tamburaške zbornice, s kakšno vneto smo vadili svoje več ali manj spretnosti, da izzbavimo »sitne glase« iz tako omiljenih nam tamburic. A sedaj leže tamburice pozabljene, prašne, več ali manj poabljenke po raznih kotih in omarah. Le malokatera roka se jih še usmili. Prišli so drugi časi, druge zabave, prišlo zanimanje za druga godala. A ne daleč od nas so pa oni, kateri hrepene po tej naši narodni godbi, hrepene slišati nekaj pristno našega, hrepene po glasovih iz ljube daljne domačije. Naši junaki so to, ki že skoro leto dni bijejo krvavi boj za svobodo naših tal, in rešitev naše rodne grude iz oblasti grabežljivega, trdnega našega sovražnika. Naši junaki žele poslušati naše tamburice, in naši rojaki, kateri imajo razne tamburice, jim ne odreko tega nedolžnega veselja, marveč gotovo pošljejo pozabljene tamburice, da jih poklonijo v razvedrilo našim bojevnikom. Posebno dobro došli so bratci, bisernice in bugarije. Nič ne dè, čeprav so kaj pohabljeni: »izlečimo« jih preden odidejo na »lice mesta«. Nadejamo se torej, da bodo razne tamburice prišle iz svojih zatišij in začele delovati na bojnih poljanah. Zelo hvaležno se sprejme tudi kak »star skante«. Blagovolite poslati instrumente in tudi tamburaške note v »Nar. dom«.

Podpisal na IV. vojno posojilo — XXV. izkaz. Banca Commerciale Triestina K 3.000.000; tvrdka A. Zankl & sinovi K 200.000; Skofljaki ordinarijati K 170.000; Viktor Kalister K 150.000; tvrdka Kern & C. 60.000; Al. Peritz K 50.000; dr. Karel Enekel, na račun razpuščenih trž. društev, Lustig & Bendorz in Neimen. po 20.000; tvrdka Ignac Weiss, Konzorcij parnikov »Immacolata« in »Perseveranza«, Ferdinand Vondraček in Aleksander Toppo pl. Bordofoite po 10.000 K; Neimen K 8000; dr. Gino Gärtner K 6000; Vj. Svastovich, Levi & Fischer, Rudolf Maas, P. Badessich & sinovi, E. T., Neimen. M. Spiropulo, Malabotich & C. in M. Cramer & Schwarz po K 5000; dr. Edvard Enekel K 4000; Iv. Udovich, Neimen. in Avgust pl. Felszegy po 3000; Konst. Stiz, Marija Marchich, Iv. Adamich, Jos. Savirich in Matteo, Neimen. dr. Emil Nobile, Gizela Drigani (Tržič) Atilij Kozmann in Hugon, Peter in Ivan Perentini po K 2000; Anton Wallner K 1800; Vilj. Wurdak K 1600; dr. Tomaž Marchich K 1500; Evgenij Tadei K 1300; A. Milano, Pavel Balogh, Iv. Kosmerlj, Nina Giurovich, Klothi Giurovich, Neimen., Luka Stuparich, Dr. Josip Martinis, dr. G. Stuparich, Neimen., Karla Zajec in N. N. po 1000; Aleksij Jansky in Amalija vd. Rossi po 800; Neimen., Neimen., R. V. D. Macchioro, Neimen., Neimen. in Neimen. po 500; Ana Berto, Neža Fortunat, Emilija Hitzelhammer-Ceregato in Ignac Gombač po K 400; Tomaž Konder, Neimen, Jak. Zilfer in Jak. Debeuz po K 300; Neimenovana in Neimen po K 200; Nikolaj Gioseli, Anton Siega, Neimen. Franc Rešič, Neimen., Neimen., Justina Zoch, Neimen. Frid. Barison, Penelope Ermenly, Lidija Escher Konst. Georgacopulo, Ilona Kostyal, Angel Levi, inž. Grac. Luzzatto, M. Marega, inž. Jos. Mussafia, Viktor Mussafia, Natalija Rupnik, Arrigo Russi, Gilda Sacchi, Lovrenc Sacher, Artur Steinbach in Angel Vesneff po K 100.

Promet z zasebnimi zavetki v Srbijo. V kolikor c. in kr. etapni poštni uradi Arangeljovac, Biograd, Vel. Milanovac, Obrenovac, Palanka, Sabac, Valjevo, Čačak, Jagodina, Kraljevo, Kruševac, Smederovo in Užice v Srbiji poslujejo tudi kot vojnopoštni uradi za tamkaj nastavljenega poveljstva, čete in zavode, se vsled odluka c. kr. trgovskega ministrstva z dne 22. malega travna 1916 št. 10.600/P ex 1916 smeje v te kraje pošiljati tudi zasebni vojnopoštni zavetki za tam nastavljenega poveljstva, čete in zavode, kakor tudi za njih svojce, pod obstoječimi pogoji za vojnopoštni promet z zasebnimi zavetki.

V vojnopoštnem prometu se vsled odluka c. kr. trgovskega ministrstva z dne 6. majnika 1916 št. 14116/P ex 1916 izpreminja sledeče:

1). Promet z blagovnimi vzorci je pod znanimi predpogoji dovoljen tudi

na sledeče vojnopoštne urade št.: 8, 16, 22/III, 25, 31, 46, 49, 60, 80, 99, 116/II, 129, 130, 138, 145, 153, 160, 169, 171, 188, 190, 228, 234, 237, 238, 242, 301/II, 301/III, 308, 317, 324, 351/II, 351/III, 506, 620, nasprotno ustavljen pa na vojnopoštne urade št.: 127, 150, 151, 183, 184, 229, 235, 256, 257, 258, 271, 307, 316, 337, 338, 339, 354.

2). Promet s zasebnimi zavetki je dovoljen na vojnopoštne urade št. 116/II, 138, 226, in 331; ustavljen pa na vojnopoštni urad št. 127.

Značilno. Deželni šolski svet v Dalmaciji je brezpogojno prepovedal učenjem ljudskih in meščanskih šol obiskovanje kinematografskih predstav in to tudi v spremstvu staršev ali varuhov. »Narodni list« pripominja: »Nam se zdi, da je taka brezpogojna prepoved neumestna. Ko že obstoji cenzura za kinematografske predstave in je pri cenzuri tudi profesorjev, moglo bi se prepuštili tej cenzuri, da odloči, kateri filmi niso za učence. Priznavamo, da je v kinematografu mnogo slabega, ali more biti tudi dobrega. V Zadrugu n. pr. otroci ne bi imeli pojma o železnici, ako bi ne bilo — kinematograf!«

Izredna seja ženske podružnice CMD bo jutri v ponedeljek, 15. t. m., ob 5½ pop. v prostorih »Glasbene Matice«, ulica Giorgio Galatti 20, polunadstropje.

Tedensko zdravstveno poročilo. V času od 6. do 13. t. m. je bilo v tržaški občini zaznamovanih 4 slučaje davice in 1 slučaj legarja.

Podpisovanje četrtga vojnega posojila se bliža svojemu zaključku in zato ponovno opozarjamo vsakogar, ki mu je le mogoče, da stori, kar mu vevla sveta dolžnost državljana, da po svojih najboljših močeh da državi na razpolago sredstva, ki ji omogočajo nadaljevanje slavnih zmag dotlej, da nam napoči mir, ki so ga zaslužila junška dejanja naših armad na bojišču in žrtve državljanstva. Pri vsem tem pa smatramo naravnost za svojo velpatriotično dolžnost, da opozorimo pristojne kroge na neko stvar, ki jo je treba brezpogojno spraviti v prave meje. Na tržaške šole se je izdal razglas, ki izraža željo, naj tudi šolski otroci sodelujejo pri vojnem posojilu. Prav je tako in hvalevredno, da se že deca navajajo na ak način k — štedenju, ki pomenja obenem patriotično delo.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom
vabi na

X. redni občni zbor
ki se bo vršil

v torek, dne 24. maja 1916 ob 8 uri zv. v dvorani »Trgovsko - izobraževalnega društva«, ul. S. Francesco d'Assisi št. 2, I.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnikstva.
2. Poročilo nadzornikstva.
3. Potrjenje letnega računa.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Privoljenje nagrad načelnstvu.
6. Dopolnilna volitev.
7. Slučajnosti.*)

TRST, 13. maja 1916.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.
Ulčakar Josip I. r. Tomažič Ivan I. r.

*) OPOMBA. § 37. zadrughih pravil: Vsak zadrughnik sme na občnem zboru staviti predloge, ki niso na dnevnem redu, a jih mora naznaniti pisмено načelnstvu vsaj pet dni pred občnim zborom.

Delavsko konsumno društvo pri Sv. Jakobu
registrovana zadruga z omeje. zavezo
vabi na

redni občni zbor
ki se bo vršil

v nedeljo, dne 4. junija 1916 ob 3 uri pop. v društveni dvorani.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blaginjskega.
4. Poročilo nadzornikstva.
5. Odobrenje računskega sklepa za leto 1915.
6. Prečitane revizijskega zapisnika.
7. Dopolnilna volitev odbora in nadzornikstva.
8. Razni nasveti in predlogi.

V TRSTU, dne 10. maja 1916.

ODBOR.

†
Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš blagi oče, stari oče, stric, gospod

Josip Gorjanc

c. kr. poštni poduradnik v pokoju
v starosti 82 let, mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb dragoga pokojnika se bo vršil danes, v nedeljo, dne 14. t. m. ob 2½ pop. iz hiše žalosti Pendice Scorcola št. 867 v cerkev sv. Antona in od tu na pokopališče.
TRST, dne 13. maja 1916.

Žalujoča soproga Marija, sinovi, hčere, zet in vnuki.

Brez posebnega obvestila.

Novo pogrebno podjetje, Corso 47.

Brez posebnega obvestila.

†

Potrjim sreem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš preljubljeni soprog, oče in tast, gospod

JAKOB VATOVEC

trgovec

po dolgi bolezni, v 59. letu svoje starosti, danes, v soboto, 13. t. m., ob 5 pop. mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragoga pokojnika se bo vršil v ponedeljek, 15. t. m., ob 9½, zjutraj iz hiše žalosti, ulica Carintia št. 19, v cerkev sv. Antona in od tod na pokopališče pri Sv. Ani.

TRST, 13. majnika 1916.

Katarina Vatovec, soproga.

Olga, Valerija, por. Vasić, Ana, Štefanija, hčere.

Milan Vasić, zet. Dušan, vnuk.

Novo pogrebno podjetje, Corso 47.

OBRESTNA MERA nad 6%

NALOŽITE

OBRESTNA MERA nad 6%

svoje malo ali skoro nič dobičkonosne prihranke v visoke obresti in vsako varnost nadeče

četrto avstrijsko vojno posojilo.

Prijave sprejema in daje pojasnila

Živnostenska banka, podružnica v Trstu
Via Maria Teresa 20. Lastna palača. Od 9-12½ in od 3-5.

Marquissette, crepe, eponge, luster in etamine

črn, bel in moder.

Bluze, klobuki, cvetlice
dnevno krasne novosti.

Obleke, perilo in pletenine
v nedosežni izberi.

S. ÖHLER & C^{omp.} nasl.

TRST — Corso štv. 16 — TRST

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogal Via Maria Teresa-S. Caterina
Nov prihod volnenega blaga za moške, in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice. — Svilena in okrasni zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Vezene in drobnarije, preproge za vese, trlži po izjemno nizkih cenah.

Nova Mirodilnica MODERNA

Trst, ulica Ponterosso štev. 5
Bogata zaloga dlšav, krtač, predmetov za toaletto in za umetnosti.

Podpisujte avstrijsko vojno posojilo!

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu
sprejema podpisovanja za

Četrto 5½% avstrijsko vojno posojilo

Natančneje informacije daje v svojih uradnih

Ulica Caserma št. 11. Od 9-12, 3-5.

Podpisujte avstrijsko vojno posojilo!

Mestna zastavljalnica. V torek, 16. t. m., od 9. dop. do 3. pop. se bodo prodajali na dražbi dragoceni predmeti serije 137. zastavljeni meseca januarja 1915. na more listke, in sicer od št. 7900. do št. 9300.

Jubilejska somopomoč. Letos smrti pridno žanje v vrstah »Jubilejske Somopomoči«. Danes naznanjam temu potom p. i. članom že tretji smrti slučaj. Dne 15. aprila je umrla učiteljica soproga Matilda Kovačič od Sv. Trojice v Slovenskih gorah, ki je bila član društva »Jubilejska Somopomoč«. Ker je društveni predsednik mobiliziran, sem kot njegov namestnik v smislu § 3 društvenih pravil izplačal njenemu soprogu J. Kovačiču 500 K. Vselej tega poživljaj vse člane, da plačajo vsak za ta smrti slučaj v smislu § 4. tekoma enega meseca 2 kroni. Kdor je še na dolgu za Janežičev in Šumrov smrti slučaj in pa letnino za 1916, naj to poravnajo. Ker so vsled vojne društveniki neznanokje razkropljeni, zato se tudi to pot ne bodo razpošiljale poštne položnice (čeki), ampak plačaji vsak član 2 K 6 vin. po pošti nakaznici na naslov: »Hranilnica in posojilnica učiteljskega konvikta v Ljubljani«.

Ljubljana, 1. maja 1916.
Jakob Dimnik, podpreds.
Družabni sestaneč, katerega je priredilo učiteljsko katinarsko šole dne 7. t. m. v prid »Rdečemu križu«, je uspel v vsestransko zadovoljnost. Podpisano se najlepše zahvaljuje vsem posetnikom sestanka, konsumnemu društvu v Lonjerju za prepustitev prostorov, posebno pa bratoma Žgur od Sv. Ivana za dovršeno sviranje na gosli. Preplačali so vstopnino: praporščak Petek K 580, poročnik Pertot K 510, Konsumno društvo v Lonjerju 5 K, fin. nadstr. Remec K 260, Jož. Pečar K 220, vod. Valentini K 2 K, I. M. Čok K 160, Karmela Padovanova K 120, fin. kom. Dobnik K 110; po 1 K: Jož. Glavina, Doliak, Fr. Kjuder; Batič Viktor 90 v. Po 60 v.: Ap. Pečar, Val. Čok, Mih. Čok z Vrtača, A. Pertot, Pribožič, Maks. Blokar, K. Čok, Ant. Glavina, N. N. Po 40 v.: Gabrovec, Jožek Skilar, Po 20 v.: Bevc, Ukovič, Tonč. Čok, Am. Čok, Mar. Čok, Fr. Čok, Jan. Ferluga, Kramar. Po 10 v.: Matevž Čok, Natalija Jurjevič. Vsem skupaj še enkrat srčna hvala. — Učiteljsko katinarsko šole.

Vesti iz Goriske.

Iz Sežane. Lokalni odbor za pobiranje prispevkov in odbor ženske podružnice Rdečega križa v Sežani priredita danes ob 8. uri zvečer koncert v hotelu »pri treh kronah« na korist »Rdečega križa«. Na sporedu bodo: solopetice, dueti s spremljevanjem glasovirja, mešani zbori, koncertni komadi na glasovirju, godba na lok. Vstopnina 1 K, sedež 1 K. Radi plemenitega namena se bodo preplačila hvaležno sprejemala. Zdravna odbora vabita na številno udeležbo.

Komen, 7. majnika 1916. (Stolpna ura.) Velike važnosti za vsakega človeka je dobro ideoča ura. Ure pa ne more imeti vsak človek. Zbog tega je od pametneke običaji, da ima vsaka občina na cerkvenem stolpu svojo uru, po kateri se vse ravna. Sedaj, ob vojniem času, zvonovi ne smejo zvoniti in tudi stolpna ura pri nas ne hite, pač pa bi morala kazati. Pri nas pa stolpna ura tudi ne kaže. To dejstvo pomenja mnogo nedostatkosti. Ljudje zamujajo božjo službo; otroci šolo in ljudje, vabljeni na urade, zamujajo pravi čas. Tudi za krčmarje je potrebno da ura kaže policijsko uru. Sedaj ob »poletem času«, ko je ura pomaknjena za eno uro naprej, je stolpna ura še večje važnosti in potrebno je, da pravilno funkcionira. Slavno županstvo prosimo torej, naj ukrene, da bo stolpna ura čimprej kazala, če že ne bile, kajti vojaška oblast ni prepovedala ur — kazati.

Darovi.

U spomin smrti g. Ivana Lovšina iz Ribnice daruje družina Pajnič na mesto venca 20 kron za oslepele vojaške. — Ker se je našel sin, 30 kron za Rdeči križ. — Denar hrani uprava.
Darovi, došli ces. komisariju. — Za teden Rdečega križa po K: Mih. vitez pl. Galati in soproga 100, Temistoklej C. Athanassoula 50, R. Naccari 30, Leop. Vianello 50, Oratorio del Santo Resorio 45, Aleks. Truden 100, dr. A. in F. Hausenbichler 20, prodajalci rib: Jos. Perini, H. Violin, Nikolaj, Franc, Peter, Ivan in Nazarij Bonivento, Karel Naccari, Pavel Batilana, Jak. Penso, Anton Gismondi, Iv. Salvagno, Anton Furian, Spir. Mulloni in H. Vido 150. — Ema Bousquet K 50, uradniki mesne zakladnice K 34 in učiteljsko osebje obč. ljudske in meščanske šole v ulici Parini K 10 za vdove in sirote padlih vojakov. Mary Cardahy K 15, dr. Karel Forti K 10, Artur in 600 učencev italijanske ljudske šole na Vrdeli K 60 za Rdeči križ.

Gospa Placer je izročila svetoivanski podružnici C. M. D. 20 K. in sledeči dopis, ki pravi, da se naši vrti vojaški tudi v najtežjih časih spominjajo naše prekršne šolske družbe: Iskrene pozdrave in prisrčno voščilo k velikonočnim praznikom pošiljamo izmed snežnih velikih vsem primorskim Slovincem tu v veseli družbi bratov Slovinci, pri najboljši zabavi, ko prepevamo lepe naše narodne pesmi, da se radlega čez hrib in dol ter se ob tej priliki spominjamo tudi na našo šolsko dečo ter polagamo majhen dar za našo šolsko Civil Metodovo družbo domovini na altar, vsi tu podpisani tovariši! Ziveli, na zdari! Po 2 K četovodja Alojz Placer in toptekar Bažec Andrej, (mrtik), po 1 K top. Peric Filip, Brestovica, top. Kocjan France, Sežana, top. Umek Jožef, Lokve oja. Kala Jožef, Padrice, toptekar Paulin Ivan, Miren pri Gorah, Miljaž, Konec, Lokve

št. 36, Mihalič Anton, Nasirc, Sabotič Anton, Kobarič, Valentinič Alojzij, Pevma, Čok Ivan, Lonjer, Kosič Ciril, Solkan, Kraljič Karel, Boljunc, Bizjak Alojzij, Vipava, Marušič Fran, Standrež 60 v.; Juretič Evgen, Podgora 60 v.; Pipan Angel, Komen 50 v.; Brojan Valentin, Domžale 40 v.; Skupaj 19 K 10 v. Temu znesku je dodala vrla gospa Placer 90 v. da zaokroži poslano svoto, vesela nad činom svojega dragega soproga! Ziveli vrti bojevniki! Denar se je odposlal v Ljubljano.

Darovi trgovcev na drobno za Rdeči križ. Piazza & Mann, Ingegneri Cimadori & Mauro & Co. po 20 K; Valentin Begmann v Gradcu K 10, Anton Benvenuti & sin K 5, Delnegro K 6, Jos. Madriz, Jos. Feltrinelli po K 50, Iv. Pagnacco K 5.

Darovi za jugozapadno armado: Damskemu vojno-oskrbnemu komiteju so došli sledeči darovi za naše hrabre vojaške jugozapadne armade: Zbirka cesarskega komisarija tržaškega meša K 350, Mih. Giannopulo K 30, Anton Gannoni, Evgon Spitzer in R. vdova Perugia razne knjige, mestna ljudska šola pri Sv. Vitu 5 podzgasnikov, Rom. Vissiatin 100 cigarete, Rih. Kristof 1 akvarelno sliko, ravnateljstvo evangelijskih šol 5 srajc in 6 parov nogavic, kavarna »Centrale« razne časopise, c. kr. okrajno glavarstvo na Krku 33 parov nogavic in 66 parov zapetnic, kavarni »Specchi« in »Orientale« razne ilustr. časopise.

Tržaška zadruga kavarnarjev je predložila deželnemu pomožnemu društvu Rdečega križa detaljiran računski zaključek o dohodkih povodom tedna Rdečega križa in sicer znašajo K 3198-38 dodatne takse po 4 vin., K 598-83 darovi kavarnarjev in K 314 darovi službenega osebja. Skupaj torej K 3831-21. — K temu kaj se še pripominja, da je zadruga sama pokrila pa stroške za tiskove, pošto i. t. d.

Slika iz vojne.

»Ali ti potrebuješ Verdun?« Neki nemški vojak je pisal listu »Volksblatt für Halle« izpred Verduna: Po skoraj dvadnevem neprestanem srditnem obstreljevanju naše težke artiljerije so postali francoski jarki godni za naskok. Ko so prej natančno naravnane ure pokazale čas naskoka, smo udri iz svojih jarkov. Ravno pred nami so skočili iz jarka tudi štirje Francozi in so se, ne da bi streljali, vlegli tik pred njihovim jarkom v luknjo, ki jo je napravila granata. Iz francoskih jarkov nas je pozdravil besen ogenj strojnih pušk. Z dvema možema sem ležal kakih deset metrov pred onimi luknjami, kamor so se splazili Francozi. Opazili smo, da niso bili bogve kako bojevit. Hitro smo se mi trije sporazumeli: skok, pa nas je ležalo vseh sedem, trije Nemci in štirje Francozi, v isti luknji. Francozi so izpočetka kazali obupne obraze. Skoraj se nismo mogli niti obratiti, tako smo bili stisnjeni drug k drugemu, in smo se zakrivali pred francoskimi kroglicami, ki so žvižgale preko nas. Na desni in levi so drli mimo nas naši. Ker so pa Francozi v luknji še imeli puške, smo sklenili mi trije, da ostanemo pri njih kot straža. Minilo je več kot tri ure. Tedaj je eden Francozov potegnil iz žepa kos belega kruha in ga začel obdelavati s svojimi slabimi zobmi. Naši so v tem vdrl v sovražni jarek, in ko se je zračilo, smo tudi mi mogli iz svojega zaklonišča. Ko smo Francoze pripeljali na zbirališče ujetnikov, je dejal eden naših ljudi, nekoliko objesten človek, Francozom: »Verdun je šel!« Takoj se je obrnil eden Francozov, pokazal s prstom na onega, kot bi mu nastavljal meč, in vidno razburjen hitro zaklical v slabi nemščini: »Ti... ti... ali ti potrebuješ Verdun?« Naš tovariš se je naravnost prestrašil teh nepričakovanih besed in odgovoril izbegano: »Ne!« Nato je odgovoril Francoz, še vedno precej razburjen: »Jaz tudi ne!...«

ČESKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski ledilni listi.

MALI OGLASI.

Iščem pridnega učitelja ali učiteljico za slovensko stenografijo. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 277
Gospodinja prikupljive zunanosti, stara 22 let, z K 4000 premoženja, večja vseh gospodinskih del, bi se rada seznanila z gospodinjstvom mladeničem ali vdovcem brez otrok v svrhu ženitve. Ponudbe pod »Pomlad življenja« na Ins. odd. Edinosti. 272
Slovenska šivilja izdeluje obleke za dame po nizki cen. — Traversale al Bosco st. 8. 276
Spretna šivilja, ki zna šivati, vezati in krojiti obleke za gospe in otroke, se priporoča za delo na domu. Ulica Piccardi 2, I. nad. vr. št. 5. 321
Usakournstne slatunke pripravljajo gospodinjstva trgovcem in slav. občinstvu Fr. CERAR, tovarna v Stob pošta Domžale pri Ljubljani. 77
Velika zaloga papirja, ovitke, papirnatih vre, čic lastne tovarne, Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. — Gastone Dollinar Trst, Via dei Gelsi 16. 159

Kupujem vojno belo po K 10, sivo po K 8 kg, volnena pokrivala po K 4, bombaž po K 2. — Prodajalna ulica S. Giovanni št. 10. 271

Ivan Krizmančič alica Caserma 8 prodaja: mala K 2-80, cipce K 2-80, cerna marsala K 2-80, Amaro Istria K 2-80, pelikovec K 2-80, tropinovec naveden K 2-80, tropinovec fini K 4, slivovic K 2-60, brinjevec K 3-60, konjak K 3-60 liter, refošk v steklenicah K 2, moškat v steklenicah 1-80. 12

Kupujem žaklje vsake vrste po najvišjih cenah. J. Stebel Trst, ul. Torrente 36. 175

Kupujem žaklje vsake vrste. Jakob Margon, ul. Solitario št. 21 (pri mestni bolnišnici) Prva slovenska trgovina. 256

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijevce podpetnike, razni gambi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisemski papir, kopirni svinčniki, zaponke, prstani Rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robci, mrežice za brke, platenice, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke »Patent Knopfe« in drugo prodaja JAKOB LEVL ulica S. Nicolò št. 19. 62

Vino belo naravno ima na prodaj Go-riško vinarstvo društvo sedaj v Prvačini in v Kobdiju po zmernih cenah. 138

Priporočljive trdke.

Ivan Bidovec voditelj vođa trgovine Kat. ud. Mulej naznanja cenj. ob-činstvu, da je odprl svojo lastno trgovino jestvin in kolonialnega blaga v ul. Campanile 13 ter se toplo priporoča za obilen obisk. Cene zmerne. — Postrežba točna. 2206

A. Rleger Trst, via torrente 30, I. n. Damska krojačnica. — Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Tržaška posojilnica in hranilnica registrirana zadruga z omejenim poročtvom vabi na

XXIV. redni občni zbor

ki se bo vršil v petek, dne 19. maja 1916 ob 8. uri zvečer v veliki dvorani v lastni hiši (Piazza della Caserma št. 2).

- DNEVNI RED:
1. Letno poročilo in potrjenje letnega računa.
 2. Razdelitev čistega dohodka.
 3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim skladiškom.
 4. Razni predlogi.
 5. Volitev načelnštva.
 6. Volitev nadzorstva.
- TRST, dne 11. maja 1916.

NAČELNIŠTVO.
Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen po § 49 zadržnih pravil, se vrši drugi v nedeljo, dne 28. maja t. l. ob 10. uri predpoldne z istim dnevnim redom, ki je sklepčen ob vsakem številu zadržnikov.

§ 50. Vsak zadržnik sme pri občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnom redu.

O teh predlogih pa občni zbor ne more precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretree ali če se morajo izročiti posebnemu odelku, ali nadzorstvu, ali pa načelnstvu, da se o njih poroča v bodočem občnem zboru. Ti predlogi se morajo postaviti na dnevni red bodočega občnega zbora.

Zlataknica G. Pino
Trst, ulica Canale št. 13
Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd.
Cene zmerne. Cene zmerne.

Novi dohodi KRIL
bluz, oblek, lahkih plaščev iz alpaga, svilu, etamine i. t. d. i. t. d.
Conforti - Trst, ul. Campanile 21.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste.
Izdiranje zobovbraz bolečine. Plombiranje. UMETNI ZOBJE.

Hotel in restavracija
METROPOLE
Trst, ulica S. Nicolò 22.
Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

Podružnica c. kr. priv.
Avstrijskega kreditnega zavoda
za trgovino in obrt
TRST, Piazza Maria Teresa 2 Dunaj VII. Zollergasse 2
Od 17. aprila do 15. maja se podpisuje
IV. Avstrijsko vojno posojilo
obstoječe iz
a) amortizacijskega, davka prostega 5 1/2 %, državnega posojila po 93 — % z odbitkom 1/2 % bonifikacije 92.50 % netto.
b) davka prostih 5 1/2 % zakladnic vrnljivih dne 1. junija 1923 po 95.50 % z odbitkom 1/2 % bonifikacije — 95 — % netto.
Kreditni zavod sprejema podpisovanja z vsem mogočim olajšanjem in daje na željo razna pojasnila.

IGNAZIO POTOCNIG TRST
Ulica Riborgo št. 28, vogal ulice Beccherie.
Velika zaloga oblek za moške in dečke. Specijaliteta: suknje alpaga, modre in črne. Otroške obleke od K 3 naprej. Modre in rumene delavske obleke. Spodnje srajce in srajce vseh vrst. Velika zaloga blaga na meter.
Cene zmerne. — Izbira blaga za moške obleke.

Veliko skladišče moških in deških oblek
„Alla Fiducia“
Trst, ul. Scorzeria št. 4 vogal ul. Arcata
Bogata izbira moških oblek. — Deške obleke v modernih barvah „GAMBETTA“. — Kostimi na risbe in „marina“. — Hlače za delo. Moško perilo po nizki ceni brez povišanja. — NB. Ker prodajalna nima velikih stroškov, prodaja po nizkih cenah. —

Popolna vojaška oprema.
NAHRBTNIK iz rjavega močnega platna, s siv s zunanji žepi
Cena K 6.—
Popolna oprema za upoklicane, obstoječa iz: Nahrbtnika iz močne tkanine, sklade iz sive sklenine, steklenice iz sive sklenine, — popolne jedilne oprave: nož, vilice in žilca, — dokolenic (svitlih-crema) — žepnega kozarca iz aluminja. —
Na željo tudi sklada in steklenica iz aluminja; K 2.— več.
Pošiljate na deželo prosto embalaže.
Velika zaloga vojaških potrebščin
RENATO CAPPELLANI
TRST — Corso št. 45 — TRST.

Podpisujte
četrt avstrijsko vojno posojilo
pri
Jadranski banki v Trstu.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
POSJILA DAJE za vključbo 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru
ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.
HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obratuje po 4 1/2 %
Večje stalne vloge in vloge na tek, račun po dogovoru.
Restni davek plačuje zadržnik. — Vloga se lahko po tpe krani. — ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE (HICANTNE PUŠICE).
Poštno hranilnični račun 16.004. TEODOROV št. 362
Ins. varnostne celice (safe deposit) za shranjebo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varne proti plamu in požaru, urejene po najnovejšem načinu, ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.
STANJE VLOG MAD 10 MILIONOV KRON.
Rokov ure: od 9 do 12 Avgusta, in od 3 do 5 popoldne. Izpolnjuje se vsak delavnik ob 12 uri.